

34. กุสตาฟ คลิมท์ (Gustav Klimt)

จิตรกรชาวออสเตรียที่เด่นที่สุดในกลุ่มศิลปะอาร์ตนูโว (Art Nouveau)

ภาพถ่ายของคลิมท์

กุสตาฟ คลิมท์ เป็นบุตรของศิลปินภาพพิมพ์โบฮีเมีย เกิดในเบอร์การ์เติน ใกล้กรุงเวียนนา เมื่อวันที่ 14 มิถุนายน ค.ศ. 1862 เขาศึกษาอยู่ในสถาบันศิลปะแห่งเวียนนาตั้งแต่อายุ 14 ปี ถึง 22 ปี แล้วจึงไปทำงานกับพี่ชายชื่อ เอนสต์ และจิตรกรชื่อ มัตซ์ ร่วมกันทำงานตกแต่งพิพิธภัณฑสถานประวัติศาสตร์ศิลปะ ณ กรุงเวียนนา โรงละครในเวียนนา และในที่ต่างๆ อีกหลายแห่ง เมื่อเอนสต์เสียชีวิตใน ค.ศ. 1892 ขณะทำงานก็เป็นอันยุติ ตัวคลิมท์เองเขียนรูปไม่ได้ไปอีกเกือบ 6 ปี

พอเขากลับมาจับพู่กันอีกครั้งในปี ค.ศ. 1897 รูปแบบศิลปะของเขาก็เปลี่ยนไปโดยสิ้นเชิง เขาเคยได้ชมงานศิลปะอิมเพรสชันนิสต์ นีโออิมเพรสชันนิสต์ พ้อยทิลลิสต์ และซิมบอลิสต์ มาแล้ว ตั้งแต่ ค.ศ. 1890 ในงานแสดงศิลปกรรม ณ กรุงเวียนนา ศิลปะเหล่านี้เมื่อผสมกับงานของกลุ่มภราดรภาพก่อนราฟาเอล (Pre-Raphaelite Brotherhood) ในอังกฤษ วิสต์เลอร์ชาวอเมริกัน Jan Toorop ชาวดัตช์ และพวก "Jugendstil" ในเยอรมันแล้ว คลิมท์ก็ได้สูตรพิเศษมาใช้เป็นแนวทางสร้างงานศิลปะอาร์ตนูโว ที่เป็นแบบออสเตรียโดยเฉพาะ เมื่อกลุ่ม "Vienna Sezession" ถือกำเนิดใน ค.ศ. 1897 เพื่อสนับสนุนการทำงานศิลปะในแนวใหม่นี้ ซึ่งมีคลิมท์เป็นประธานกลุ่มคนแรก เขาเขียนทั้งเรื่องและภาพส่งไปให้นิตยสาร "Ver Sacrum" ซึ่งมีกำเนิดขึ้นมาด้วยจุดประสงค์เดียวกัน ทำให้ศิลปะอาร์ตนูโวกลายเป็นศิลปะของการเขียนภาพประกอบในหนังสือออสเตรียอีกด้วย

ถึงอย่างไรเขาก็หนีไม่พ้นปัญหาการจัดภาพเพื่อประดับภายในอาคาร มีภาพตกแต่งเพดานสามภาพที่รับงานมาทำให้กับมหาวิทยาลัยแห่งเวียนนาใน ค.ศ. 1900 – ค.ศ. 1903 (ถูกทำลายปี ค.ศ. 1945) แสดงให้เห็นว่าศิลปะอาร์ตนูโวนั้น อาจมีการแก้ไขดัดแปลงให้สอดคล้องกับความต้องการในแบบภาพเขียนที่ใหญ่โตได้ ครั้นเมื่อทำแล้วกรรมการไม่ยอมติดตั้ง คลิมท์จึงไปเอาคืนมา ในสมัยเดียวกันนั้นเขาก็ได้เขียนภาพติดต่อกันยาวในแนวนอนเป็นเรื่องซิมโฟนีหมายเลขเก้าของบีโธเฟิน ซึ่งถ่ายทอดออกมาเป็นภาพเขียนตามที่ตนรู้สึก ภาพที่ได้แสดง ณ เซเซสชันนี้มีร่างคนที่เพรียวระหง และแสดงความรู้สึกในทำนองเดียวกันกับที่พบในงานของศิลปินก่อนราฟาเอล และเอ็ดวาร์ด มุงค์

คลิมท์ถอนตัวออกจากเซเซสชันใน ค.ศ. 1905 เขาใช้เวลาระหว่าง ค.ศ. 1905 และ ค.ศ. 1908 ทำโมเสกและหินอ่อนเคลือบสีประดับผนังห้องอาหารใน “Stoclet Palace” ในกรุงบรัสเซลส์ วัสดุที่นำมาใช้มีหลายชนิดด้วยกันรวมทั้งสีฝุ่น ทองคำเปลว และแผ่นเงิน ในช่วงนี้ คลิมท์นำรูปทรงวากวนมาใช้ในแบบต่างๆ โดยมีการจัดช่องว่างระหว่างร่างคนให้มีบทบาทสำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าร่างทั้งหลายนั้นเลย เขาได้รับรางวัลเหรียญทองในโรม ค.ศ. 1908 และเริ่มหาพรรคพวกรวมตั้งเป็น “กลุ่มคลิมท์” ขึ้น ระยะเวลาเ็นเองที่เขาเริ่มใช้สีและลวดลายเข้มขึ้นขึ้น ทั้งยังสามารถสร้างความตึงเครียดให้กับภาพด้วยการจัดให้ทั้งทรงแบนและทรงหนามาติดกันอีกด้วย

ภาพทวน ค.ศ. 1907 – ค.ศ. 1908 ภาพเขียนสีน้ำมัน ขนาด 79 × 63 ซม.

สองปีต่อมาก็มีการแสดงศิลปกรรมย้อนหลังของคลิมท์ขึ้น ในงานที่จัดให้มีทุก 2 ปี ที่เวนิส เขาได้รับแต่งตั้งเป็นสมาชิกกิตติมศักดิ์ของสถาบันศิลปะแห่งเวียนนาและมิวนิคใน ค.ศ. 1917 แต่ในปีถัดไปนั้นเองเขาก็สิ้นชีวิตลงในเวียนนา เมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ หลังจากที่ได้กรุยทางไว้ให้แก่ศิลปะสมัยใหม่ในออสเตรียแล้ว